

ført her i Danmark. Men ganske vist ved jeg godt, at en Del af dem, som kaldes Grundtvigs Disciple, trænge til meget nøje at læse igennem, hvad Grundtvig f. Eks. skrev i „Danskeren“ i 1848—49—50.

K. Bjerre: Jeg skal ikke komme ind paa denne Diskussion om den konfessionsløse Skole, dette Spørgsmaal ligger ikke for. Jeg skal kun sige, at det er meget langt fra mig at ville tvinge nogen ind under nogen bestemt konfessionel Retning.

Jeg bad om Ordet for at gøre en kort Bemærkning overfor det ærede Medlem for Ringsted (Zahlé), der sagde, at dette Forslag var umotiveret og kom dumpende ubegrundet. Hvorfor skulde det netop i dette Øjeblik jages igennem? Jeg vil gøre opmærksom paa, at dette har sin bestemte Grund. I det Øjeblik Almenskoleloven træder i Virksomhed, vil der naturlig komme et vist Choc for den private Skole, idet der aabnes en let Adgang til den offentlige Skole, denne giver stor Rabat osv., og derfor ville alle Børn strømme dertil lige i Øjeblikket, men om ikke lang Tid ville de offentlige Skoler være overfyldte, saa at de ikke kunne tage imod flere Børn, og dernæst kan det ske, at Folk opdage, at det var ikke det, de vilde, og at de hellere ville have deres Børn i en anden Skole. Derfor kan Forholdet let ændres om ikke ret lang Tid, og det er netop, fordi vi staa i en saadan Overgangstid, at vi have ment, at der var Grund til at vedtage en saadan lille Undtagelseslov.

Zahlé: Naar det forholder sig saaledes, som den sidste ærede Taler nu sagde, at det netop lige i dette Øjeblik er saa paatrængende nødvendigt, at denne Sag løses paa denne Maade, som her er foreslaaet, maa jeg tillade mig at spørge, hvorfor den højtærede Minister da ikke har taget denne Sag i sin Haand. Det er næsten en Beskyldning fra det ærede Medlems Side mod hans egen Minister for at have forsømt sin Embedspligt, og jeg imødeser med Spænding, hvorledes den ærede Minister vil besvare denne Beskyldning fra det ærede Medlems Side.

R. Nielsen (Ringkøbing Amts 5te Valgkreds): Til den sidste ærede Taler vil jeg bemærke, at der forelaa et Andragende i Udvalget for Andragender, der gik i lignende Retning som dette Forslag, og at det, da dette Lovforslag kom frem, blev henvist til Afgørelse ved denne Lejlighed,

ellers var der rimeligvis sket en Indstilling til Ministeren, og saa var han ad den Vej kommen til at tage Sagen i sin Haand, ganske vist først ad Aare.

Det var for øvrigt for at henvende nogle Bemærkninger til det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), at jeg har bedt om Ordet. Jeg er ofte enig med ham i hans Fremstilling og er ogsaa ofte enig med ham i hans Paakaldelser af Grundtvig, men i Dag har jeg saa at sige helt igennem været uenig med ham i de Opfattelser, han har gjort gældende. Og skønt jeg ganske vist ikke har læst „Danskeren“ i de sidste Dage, har jeg dog læst den helt igennem i sin Tid, og der hænger altid nogle Grundindtryk ved, som man ikke saadan løber helt fra. Jeg tror derfor, at jeg i nogen Maade kan blive enig med det ærede Medlem om de Grundsynspunkter, ud fra hvilke Grundtvig saa paa Skolen.

Jeg var, som det ærede Medlem maa-ske vil erindre, ikke nogen særdeles varm Ven af Almenskoleloven. Jeg talte imod den, men stemte i sidste Øjeblik for den, da jeg troede, at man efter alle de foreliggende Omstændigheder burde tage den. Men med Hensyn til Skolespørgsmaalet i Almindelighed, Statsskole i Modsætning til Friskole eller Privatskole, hvad man nu vil, gaar jeg ud fra, at alle frisindede Borgere ere enige om, at det maa være Statens Ret at lave de Institutioner og de Former, under hvilke den vil føre Tilsyn med alt, hvad der forlanges af Kundskabs-tilegnelse, enten det nu gaar i Retning af bestemte Eksaminer eller ikke, men ud over det gaar Statens Ret ikke. Det maa være Borgernes Ret at tilfredsstille deres Krav paa den Maade, de finde bedst tjenlig, og maa jeg føje til, at det er ikke saa, at de, der med mere eller mindre Kærlighed gik med til at stemme for Almenskoleloven, have været sløje med at føre den ud i Livet. Tværtimod, den er ikke, som det ærede Medlem udtrykte sig, bleven taget imod som en Fattigskole, Skumpelskud; jeg kender en enkelt Landkommune, hvor der for et enkelt Aar, siden vi fik Almenskoleloven, er bygget 4 Skoler, hver paa indtil en halv Snes Tusinde Kroner, med alle Nutidens Bekvemmeligheder baade i den ene og den anden Henseende. Der er ingen Tvivl om, at det danske Folk har taget imod Almenskoleloven og søger at føre den ud i Livet saa stærkt og saa godt, som det i det hele taget er muligt. Men sikkert er det, at ved Siden deraf ligger der et dybere Krav, og det